

explicació. La seva correspondència amb el Palau de Santa Cruz, a Madrid, en aquell període deu ésser força interessant, encara que, de tot això a les memòries d'ambaixador no en parla gens ni mica.

És impensable suposar que el comandant Vélez anés amunt i avall –disposant de diners i cotxes oficials– sense les corresponents autoritzacions. I seria molt ingenu suposar també que Joan Reventós,

de tot això, no n'estigués complidament informat. Jo vaig viure a París en aquella època. I estava en un exili forçat pels meus articles sobre les activitats dels escamots parapolicials al País Basc i recordo les declaracions de Joan Reventós als periodistes dient que era un entusiasta de les novel·les policiaques protagonitzades per l'inspector Maigret. Explicava que li encantava passejar per la Place des Vos-

ges i pendre cervesa als mateixos locals on Simenon situa al seu personatge. Amb una mica de sort aquesta afició literàrio-policia potser també el va portar a interessar-se per l'entrellat dels assassinats dels GAL. No calia que anés molt lluny per seguir pistes. Les tenia dins de casa. M'estranyaria molt que Joan Reventós no sabés molt sobre la guerra bruta. Convin-dria preguntar-li. **Xavier Vinader**

Un país sense nord?

“La invasió, pel que es veu, no ha estat tan perfecta”. Una reflexió de J. F. Mira serveix a Toni Mestre per donar una lectura sobre la qüestió nacional.

Fa unes setmanes Joan F. Mira escriu al seu espai “El temps que corre”, sobre cultura popular al País Valencià. Davant l'allau d'andalusisme tronat, humorisme carpetovetònic i espanyolisme descarat que omplen programes de la immensa majoria de les nostres festes “populars” no podia estar-se d'assenyalar al respecte: “No és normal una invasió tan perfecta. No és normal un ofegament tan complet, una substitució i una anihilació tan absoluta de la pròpia etnicitat. Nosaltres no som normals”. Té raó, no és normal. No som normals. És evident que estem per davall del que es considera normal arreu del món. Pocs pobles hi deu haver tan evilitats culturalment i tan alienats nacionalment. El procés invasor ve de lluny. Som un poble jove. Només tenim 750 anys. Vàrem venir del nord, però l'evolució política del Regne féu que massa prompte perdérem l'orientació nacional. Hi va contribuir decisivament la brutal agressió, de primer militar, després política i cultural, del poble de ponent.

Cal tenir en compte que més de la meitat de la nostra història l'hem viscuda sota governs al servei d'una nacionalitat que no és la nostra. Que allò que va inventar Jaume I, un Regne on els nobles depenien totalment del rei, ens va resultar funest quan el rei va ser un no-nacional i es comportà com a tal. Que allò d'“una llengua, un imperio, una espada” encara se'ns està aplicant des de les instàncies del poder, de qualsevol poder. Que ens té igual que hi haja monarquia o república, democràcia o dictadura, esquerres o dretes. Han esmerçat tants cabdals en anorrear-nos que ja ens han amerat d'autoodi.

750 anys. Som un poble jove.

Som patètics. Llepem la mà dels qui ens volen nacionalment alienats. Explotables. Els anys de la transició en són un bon exemple.

Durant aquells anys, il·lusos, vam creure que arribava el moment de tenir de bell nou veu pròpia. En la política i en la cultura. Que enganyats estàvem! La majoria dels valencians votà partits espanyolistes. La Cançó, els grups de teatre, els espectacles fets de la recuperada cultura folklòrica valenciana, etc. van ser desplaçats. Ja no eren els franquistes; ara manaven, i ordenaven, els socialistes espanyols. *Tanto monta*. I el poble valencià encantat de la vida. Els últims anys hem comptat amb la decidida col·laboració de la RTVV. Si

l'altre dia Canal 9 emetia un *Especial Rocio Jurado* que escandalitzava Joan F. Mira, home de gust, la setmana següent repetia la insídia amb un *Especial Manolo Escobar* que s'iniciava amb una falsa andalusa cantant allò que fa: “*De España vengo, soy española...*” i acaba dient que “*a mi lo madrileño me vuelve loco*”. Un gran èxit.

Però que no s'enganye l'amic Joan Francesc. Aquestes festes “populars” en directe o per televisió no les veurà mai ni a Burgos ni a Jaen. Allà són castellans o andalusos. Saben qui són i no necessiten falsificacions. “Espanya” és açò. El País Valencià, vull dir. Només ací les places de toros tenen pintada a les barreres la bandera espanyola, no a Andalusia, ni a Castella. És ací on triomfa, des de sempre, la “*canción española*” que a Andalusia abominen perquè tenen la veritat del flamenc. Els valencians castellanitzats diuen “*ajoaceite*” en lloc del natural i admés “*alioli*”. Sempre més “*españoles*” que l'original. I només ací, entre totes les autonomies, tenim un himne, “oficialitzat” pels socialistes del PSOE fa quatre dies, que parla d’“ofrenar noves glòries a Espanya” en el primer vers. Un vers que agrada moltíssim als capitans generals que passen per València i que, com tanta “*españolada*” com fan engolir al nostre poble dia rere dia, porta al si la prova evident de la nostra no-espanyolitat. Només qui “no és” Espanya –oh meravelles de l'inconscient!–, pot plantejar-se el fet d'ofrir-li glòries. O, ves per on, d'exigir-li la independència. La invasió, pel que es veu, no ha estat tan perfecta com sembla a primera vista. **Toni Mestre**